

A PROPOS

Prozatorul Anatolie PANIȘ s-a născut la 1 febr. 1932, în comuna Cărnățeni, jud. Tighina, într-o familie de învățători. Studii la Institutul Forestier din Brașov. A lucrat în industria carboniferă, în construcții și ca inginer silvic. Fost deținut politic (perioadă evocată în cartea *Lagărul e viața noastră*, 2002). Redactor-coordonator al anuarului *Almanahul pădurii*, director al săptămânalului și al editurii *Snagov*. Locuiește în Snagov.

Debut editorial cu volumul de nuvele *Frumoasa mea Sandynn* (1968), urmat de un șir de alte volume de nuvele, romane, eseuri, care au fost gustate la timpul lor de cititori: *Răpirea din adîncuri* (1970), *Pisici pentru export* (1991) – nuvele; *Hoșii de pădure* (1982), *Ceasul* (1984), *Domnișoara, Dincolo de Lisabona* (1990), *Bătrînii nu mai sunt utili* (1998) – romane; *Să îngropăm trecutul* – roman-document (2004) etc.

Romanul care vine să-l consacre este *Ultimul tren spre România*, pinză epică de proporții în care basarabeanul A. Paniș evocă momentele tragice ale fatidicului an 1940, cînd o parte din intelectualitatea (și nu numai) din Basarabia încearcă să se refugieze peste Prut din calea invadatorilor sovietici. Romanul *Ultimul tren spre România* se impune astfel drept una dintre cele mai zguduitoare file ale evenimentelor din 1918-1940, apocaliptica lor desfășurare pe parcursul celor 400 de pagini dînd naștere aievea nesfîrșitei nopți a pribegiei Basarabiei. Cutremurătoarele pagini din acest roman vin să acopere un gol enorm în cunoștințele noastre despre acel îngrozitor an al pierderilor fără de recuperare pînă în ziua de azi. „Romanul lui Anatolie Paniș este re-

marcabil” (Romul Munteanu).

Premiul Editurii Porto-Franco, Galați (1992). Diploma de excelență a Fundației Academice *Vasile Voiculescu* (Buzău, 2002); Premiul pentru proză la Concursul național *Duliu Zamfirescu* (Focșani, 2003).

Prezent în *Dicționarul literaturii române contemporane*, de M. Popa (București, 1978) sau în *O istorie deschisă a literaturii române din Basarabia*, de M. Cimpoi (2002), creația și viața lui A. Paniș s-au aflat în atenția mai multor critici și recenzenți, de la București și de la Chișinău.

Anatol CIOCANU